

*Р. А. Гаращенко, старш. викл.,
Н. А. Мовчанюк, старш. викл.,
кафедра іноземних мов
фінансово-економічного факультету*

ВЕДЕННЯ ДІЛОВИХ УСНИХ ТА ПИСЕМНИХ ПЕРЕГОВОРІВ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ — НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ

Нове соціальне замовлення суспільства, яке полягає у вихованні висококваліфікованих фахівців економічної галузі, здатних ефективно взаємодіяти на різних рівнях з представниками міжнародної спільноти, зумовлено розширенням та зміцненням міжнародних економічних зв'язків України.

Згідно з Галузевим стандартом вищої освіти для фахівців економічного профілю та Програмою з англійської мови для професійного спілкування метою навчання англійської мови майбутніх економістів важливим є формування необхідної комунікативної спроможності в сферах професійного та побутового спілкування в усній і письмовій формах. У зв'язку з цим виникає необхідність навчання студентів економічних спеціальностей ведення ділових переговорів, насамперед, ділових усних переговорів (контактна форма спілкування) із зарубіжними партнерами та ділових писемних переговорів (дистантна форма спілкування), тобто через електронну пошту, факсом тощо. Проте в системі вищої освіти формуванню навичок та вмінь ділових переговорів англійською мовою приділяється недостатня увага, не розроблений перелік необхідних функцій та вмінь щодо ведення ділових переговорів, не вивчено позамовні і мовні особливості ділових усних та писемних переговорів та можливості використання сучасних ТЗН (зокрема, комп'ютерної техніки) у навчанні ділових усних та писемних переговорів в умовах кредитно-модульної системи. Тому вирішення проблеми формування та розвитку іншомовних умінь, пов'язаних із веденням ділових усних та писемних переговорів, є важливою умовою підвищення якості професійної іншомовної підготовки майбутніх економістів. Щоб отримати позитивні результати, необхідно вдосконалювати методику навчання майбутніх економістів веденню ділових усних та писемних переговорів англійською мовою з комп'ютерною підтримкою.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

- конкретизувати зміст переговорів як ситуації ділового спілкування,
- виділити фази та функції ділових переговорів;
- проаналізувати особливості ділових усних та писемних переговорів англійською мовою;
- визначити роль і місце комп'ютера у навчанні;
- здійснити відбір навчального матеріалу для ведення ділових переговорів;
- укласти комплекс вправ та завдань для навчання у текстовому процесорі;
- визначити етапи навчання ведення ділових переговорів англійською мовою;
- розробити модель навчання майбутніх економістів веденню усних та писемних переговорів з комп'ютерною підтримкою в умовах кредитно-модульної системи.

Розробка комплексу вправ і тестових завдань для навчання веденню ділових усних та писемних переговорів англійською мовою з комп'ютерною підтримкою, впровадження моделі організації навчання в умовах кредитно-модульної системи, створення відповідних методичних рекомендацій має велике практичне значення. При розробці тестових завдань для визначення рівня сформованості навичок та вмінь у веденні переговорів у текстовому процесорі необхідно врахувати такі вимоги: наявність чітких шкал оцінки, групування матеріалу з урахуванням різних фаз ділових переговорів, чітка і зрозуміла інструкція та еталон відповіді (ключ).

Робота з комплексом вправ і тестових завдань проходить на пропедевтичному, підготовчому, основному та завершальному етапах. Метою пропедевтичного етапу є забезпечення студентів мовним та мовленнєвим матеріалом, необхідним для ділової усної та писемної комунікації. Цей етап містить групи вправ та тестових завдань, розроблених у текстовому процесорі, для навчання ділової комунікації, мовленнєвого етикету спілкування, лексичного та граматичного матеріалу для ведення професійного спілкування, ведення телефонних переговорів англійською мовою та написання повідомлення. Цей етап є важливим підґрунтям, необхідним для оволодіння студентами навичками та вміннями ведення ділових переговорів англійською мовою. Підготовчий етап має на меті ввести студентів у проблему: ділові переговори як ситуація ділового спілкування, їх типи та види, учасники

переговорного процесу, підготовка до переговорів. Основний етап включає навчання студентів та подолання труднощів, які виникають під час ділових переговорів. На завершальному етапі студенти вчаться закінчувати ділові переговори.

Підготовка компетентного фахівця, який був би спроможним вести ділові переговори англійською мовою в усній та письмовій формах, є завданням, яке постає перед вищими навчальними закладами відповідно до вимог Болонської конвенції, Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

*А. С. Голубкова, викл.,
кафедра іноземних мов ФЕФ*

КОНЦЕПЦІЯ КУЛЬТУРНОЇ АДАПТАЦІЇ ДЖОНА ДЬОЇ В НАЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ (МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ АСПЕКТИ)

Проблема культурної адаптації людей, насамперед молоді, до процесів становлення якісно нового соціуму ХХІ століття є актуальною у сучасних соціально-гуманітарних науках. Особливого значення вона набуває в умовах «перехідного суспільства», коли цілеспрямоване формування здатності людини протистояти життєвим труднощам, належно себе поводити, зокрема, у «ринковій» практиці суспільних стосунків, перетворюється на обов'язкову потребу її існування. Основу такої свідомої адаптивної поведінки визначає здатність індивіда адекватно оцінювати соціальні реалії, з одного боку, а з іншого — вміння зробити вірний вибір дій, які були б спроможні забезпечити «життєвий успіх», у тому числі й у несприятливих ситуаціях.

Концепція культурної адаптації, входження людини у світ соціальних реалій — є ядром соціальної філософії Джона Дьої. «Культурна адаптація» — це процес самовизначення людської особистості в соціальних умовах життя шляхом зміни стереотипів свідомості і поведінки, форм суспільної організації і регуляції, норм і цінностей, спрямувань і технологій діяльності, а також номенклатури її соціальних продуктів, механізмів комунікації і трансляції соціального досвіду.

Концепція культурної адаптації Дж. Дьої — це оптимістична інтенція з антикризовою спрямованістю, формуванням активної